A°. 1829. N°. 107.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 8 September.

FRANKFORT, den 3den September.

De bondsvergadering heeft laten bekend maken, dat vermits de zeer te betreurene geschillen tusschen Z. M. den Koning van Groot-Brittannien en Hanover en Zijne Doorluchtigheid den hertog van Brunswijk, aanleiding hebben gegeven tot onderscheidene hoogst beleedigende geschriften, waardoor de gevaarlijkheid van den twist nog is vermeerderd; de leden van het bondgenootschap zich hebben vereenigd, ten einde het drukken en uitgeven van zulke geschriften voortaan in hunne staten niet worde toegelaten, alsmede, dat in de dagbladen niets worde opgenomen, wat de twist, die thans door het bondgenootschap is vereffend, weder zoude kunnen opwekken of gedurig in het geheugen brengen.

— Het gerucht, dat Z. M. de Koning van Pruissen zich naar Parijs of de Nederlanden zou begeven, is, volgens een der dagbladen, ongegrond.

Van den 4den September.

Met den gewonen post, heeft men thans brieven uit Konstantinopel van den 16den Augustus, welke het volgende behelzen: — « Na eene conferentie van zeven uren, welke de Engelsche gezant den 5den Augustus met den reis-efendi had, liet eindelijk de Ottomansche minister het tot dus verre hardnekkig volgehouden beginsel varen, dat geene bemoeijenis van vreemden met de binnenlandsche aangelegenheden van het Turksche rijk kon toegelaten worden, en nam de bemiddeling der mogendheden aan. Uit deze toegevendheid, die wel het gevolg was van de dreigende stelling der Russen, is eene tweede voortgevloeid, namelijk om met Rusland vredes-onderhandelingen aan te knoopen, daar alleen van dezen kant een gevaar voorhanden is, hetwelk door de aanneming van het traktaat van 6 Julij, ofschoon hetzelve ook door den Russischen gezant te Londen werd onderteekend, niet kan afgewend worden. De reis-efendi verzekerde den Engelschen gezant, en later ook den graaf *Guilleminot*, dat er bevelen naar het leger van Schumla afgevaardigd waren, om commissarissen naar het Russische hoofdkwartier te zenden, en dat deze eerlang de noodige instructien zouden ontvangen. Men zegt, dat hij tevens den wensch heeft te kennen gegeven, ten einde door bemiddeling van den heer *Gordon* een wapenstilstand met de Russische armee mogt bevorderd worden; doch dat deze, niet gemagtigd zijnde om aan dit verlangen van den reis-efendi te voldoen, denzelven heeft verzocht, zich daartoe tot den Pruissischen generaal *van Muffling* te wenden, die door zijn hof naar Konstantinopel was gezonden om eenen buitengewonen last, ten aanzien der betrekkingen tusschen Rusland en de Porte, te volvoeren. De generaal *Muffling* intusschen is ziek, en men weet niet of de Turksche minister den raad van den heer *Gordon* gevolgd heeft. Middelerwijl worden er groote maatregelen van verdediging afgekondigd, en dezer dagen is een ferman uitgevaardigd, waarbij de gansche bevolking der hoofdstad opgeroepen wordt, om tegen den vijand uit te trekken. Tot heden heeft echter nog geene beweging in den geest van dezen ferman plaats gehad, en de vrijwilligers die zich naar het leger begeven zijn weinig in getal. De Sultan heeft den 9den Augustus zijn kamp naar Ramis Tschiflik verlegd. Hij meende door zijne persoonlijke tegenwoordigheid de gemoederen tot zijn voordeel te stemmen; dan de wijze, waarop de overdraging der heilige banier naar Ramis Tschiflik plaats had, heeft alle Moslims verbitterd. De Sultan reed in eenen wagen en liet de vaan van den profeet voor denzelven heen dragen. Dit is eene nieuwigheid, welke den regtzinnigen als hoogst onbetamelijk voorkomt, en waarover zij in het openbaar hun misnoegen te kennen geven. — De berigten van de armee, of liever van Adrianopel (want er bestaat geene groote te zamen hangende Turksche armee meer) luiden zeer ongunstig. Men vreest, dat de groot-vizier te Schumla is ingesloten, en de vesting zich zal moeten overgeven. Aan *Hussein*-pacha, die zich in den vorigen veldtogt door zijne verdediging heeft onderscheiden, is bevel gezonden, om zich ten spoedigste van Rustschuk naar Schumla te begeven, en den groot-vizier, wanneer het nog tijd is, af te lossen. Jamboli is door de Russen ingenomen en *Osman*-pacha trekt naar Kirkilissa, om zoo mogelijk deze stad nog te redden. Adrianopel wordt door *Abdurahman*-pacha verdedigd, en er zullen hem officieren der genie toegezonden worden om de werken aldaar te besturen.» — Noch uit Weenen, noch uit Berlijn wordt tot heden iets van de vredes onderhandelingen der Porte gemeld.

— Uit Bucharest wordt den 16den Augustus het volgende gemeld: — « Onze tijdingen van de armee gaan tot den 7den Augustus; destijds was het groote hoofdkwartier nog te Aidos, en de voorhoede van den generaal *Rüdiger* tegen Kirkilissa opgerukt, van waar een gedeelte der ingezetenen eene deputatie aan den bevelhebber der uiterste Russische voorposten gezonden had, om hunne onderwerping te kennen te geven; terwijl een ander gedeelte de stad wilde verdedigd hebben, en daartoe ook aanstalten maakte. De Russische opperbevelhebber schijnt de reserve van de armee, welke den 16den Augustus bij het korps den generaal *Krassowskij* bij Schumla zou aankomen, af te wachten; om alsdan met allen nadruk de operatien voort te zetten. In de citadellen van Aidos, Burgas en andere vestingen, welke de Russen bezet hebben, worden groote magazijnen van mondbehoeften aangelegd. — In de eerste dagen dezer maand, heeft de groot-vizier eenen uitval gedaan, doch is met groot verlies teruggeslagen.»

— Een brief uit Brodij, van den 4den Augustus, behelst het volgende: — « Sedert het begin van den Turkschen veldtogt dezes jaars, hadden in het binnenste van Rusland groote bewegingen van troepen plaats, en nog in de vorige maand hadden onderscheidene korps bevel, om het oorlogstooneel te naderen. Deze bewegingen hebben thans opgehouden, en de gegevene bevelen zijn, zegt men, ingetrokken, waaruit men afleidt, dat de troepen, welke zich te velde bevinden, voor genoegzaam worden gehouden, om den oorlog, zoo lang dit noodig is, voort te zetten. De vorderingen van Rusland meent men dat zeer gematigd zijn, zoodat de Porte bij eenigen goeden wil, ligt tot het sluiten van vrede kan komen. Men verzekert, dat deze vorderingen hoofdzakelijk hierin bestaan: Veiligheid van Ruslands handel uit de Zwarte naar de Middellandsche Zee; schadeloosstelling voor de gemaakte oorlogskosten, begunstigingen voor de vorstendommen Moldavie en Wallachije, en voor de christen ingezetenen van Bulgarie. Rusland kent den tegenwoordigen slechten staat van de Ottomansche schatkist, doch meent, dat bij de groote hulpbronnen, welke het Turksche rijk aanbiedt, dit kwaad met der tijd kan verholpen worden en de Porte de verpligtingen zal kunnen vervullen, welke zij thans zal moeten op zich nemen. De te bepalene schadeloosstelling zou derhalve niet dadelijk gevorderd, maar in termijnen kunnen afgedaan worden. Ter verzekering van de vervulling der verbindtenissen, zouden dan eenige vestingen en provincien in Azie door Russische troepen bezet blijven, tot dat de verschuldigde som zou zijn gekweten; terwijl hetgeen ten behoeve van den Russischen handel zal worden bepaald, zou verzekerd worden door het sloopen van eenige Donauvestingen, of het bezetten derzelve tot dat de staat van zaken zich volkomen bevestigd zal hebben. Het Turksche rijk zou overigens ongeschonden blijven en dezelfde grenzen behouden als vóór den oorlog.

PETERSBURG, den 26sten Augustus.

De opperbevelhebber der 2de armee heeft berigt ingezonden van de verovering van Sliwno, eene rijke en bevolkte stad, welke voor de tweede des Turkschen rijks na Adrianopel gehouden wordt. In den nacht van den 11den en 12den Augustus liet de opperbevelhebber het 7de korps met de gansche kavallerie, en de tot hetzelve behoorende artillerie, in stilte, op den weg van Karnabat, de stad Sliwno tot op 8 wersten afstands naderen.

« Het 6de korps rukte 's morgens om 3 uur uit, terwijl de 5de divisie infanterie, onder den graaf *Pahlen* de reserve van deze korps uitmaakte. Het detachement van den generaal-majoor *Schermetjew*, dat uit Jamboli getrokken was, naderde langs dezen weg Sliwno, en maakte 8 wersten van deze stad halt. Hij had bevel met het aanbreken van den dag regelregt op den weg van Janisaar te marscheren en denzelven te bezetten.

« Den 12den Augusths trok de opperbevelhebber langs den weg van Kosan en Karnabat op Sliwno aan. Men nadert de stad van dezen kant langs een terrein, doorsneden van wijnbergen, tuinen en boschadje. Derhalve ontving al de kavallerie bevel, eene zijdelingsche beweging links te maken en zich naar den Jambolschen weg te begeven, werwaarts de vijand een aanmerkelijk gedeelte van zijne kavallerie en geregelde infanterie afgezonden had. Wel wetende, dat de hoofdversterkingen der stad naar den Jambolschen weg gerigt waren, plaatste de opperbevelhebber de geheele infanterie van het 6de en 7de korps rondom den voet der bergen en op den Kosanschen weg, om daarna, zoodra hij in het bezit der stad was, al de sterkten van den vijand in den rug te komen en hem te noodzaken, dezelve zonder slag of stoot over te geven. Alle deze maatregelen slaagden naar wensch. De generaal *Rüdiger* had naauwelijks zijne kavallerie voorruit gezet, of hij liet het geschut werken, viel den vijand aan en wierp hem naar de stad en in de vesting terug. Terwijl dit gevecht op onzen linker vleugel voorviel, rukte de regter snel voorwaarts. De vijand deed eenige schoten uit de kanonnen. Een brigade artillerie werd er tegen over gezet. De vijand begon spoedig daarop zijn geschut weg te voeren en naar dit gedeelte der stad te wijken. De bataljons van onze 18de divisie drongen binnen de stad, en zoo werd de vijand genoodzaakt, de sterkten op den weg van Jambol in de steek te laten en in alle rigtingen naar de gebergten de vlugt te nemen. Zijne hoofdmassa's trokken langs de wegen van Kasanlijk en Starorezk terug, op welken zij tot 's namiddags 6 uur vervolgd werden. De schrik van den vijand is zoo groot, dat hij geene kracht heeft om grooten weerstand te bieden, en de aanvoerders schijnen in dezen vooraan te gaan. — Wij hebben 9 kanonnen met de kruidkisten, en 6 vaandels veroverd, en 300 krijgsgevangenen gemaakt. Het verlies des vijands aan dooden en gekwetsten is groot. Wij hebben niet meer dan 60 man verloren.

« Bij den intogt in de stad kwam de geestelijkheid onzer troepen met het kruis en wijwater te gemoet, terwijl het volk hen met vreugdetranen brood en zout aanbood. De ingezetenen zijn ons niet alleen genegen omdat zij onze geloofsgenooten zijn, maar ook om ons vriendschappelijk gedrag jegens hen. Hoezeer de stad stormenderhand werd ingenomen zijn er echter geene buitensporigheden gepleegd.

— De admiraal *Greigh*, die over de vloot in de Zwarte Zee bevel voert, heeft berigt ingezonden van de verovering der versterkte steden Wassiliko en Agathopolis.

De generaal *Krasowskij* heeft den 6den Augustus den groot-vizier genoodzaakt om met eene aanzienlijke magt tegen hem uit te trekken, hem daarop aangevallen en zoo tegen de gebergten gedrongen, dat hij slechts met een klein gedeelte naar Schumla heeft kunnen terugkomen. De overigen moesten hun heil in de gebergten zoeken. De generaal *Krasowskij* is door deze beweging in nadere gemeenschap met de hoofdarmee gekomen.

BERLYN, den 4den September.

« Volgens de jongste berigten uit Konstantinopel, welke te Weenen ontvangen zijn, schijnen zich de geruchten te bevestigen, dat de Porte besloten heeft om vredes-onderhandelingen aan te gaan. Wijders had zij

zich bereid verklaard, om het traktaat van 6 Julij, betrekkelijk Griekenland, aan te nemen.

WEENEN, den 28sten Augustus.

Volgens berigten uit Odessa van den 17den dezer, waren de huizen sedert den 15den weder naauwer afgesloten. Een kozak, die tot het gezondheids-kordon van het dorp Kajalnik behoorde, is den 13den ziek geworden en den 16den aan pest overleden. Vermoedelijk is deze kozak in aanraking met de ingezetenen van dat dorp geweest.

GRIEKENLAND.

Argos den 23sten Julij. Heden morgen ten negen ure, begaf zich de president, te voet en zonder wacht, slechts met een klein gevolg, en vergezeld van den raad van ministers en den admiraal *Miauli*, naar de kerk, waar hij de godsdienst voor de opening van de nationale vergadering bijwoonde.

Na de heilige liturgie (mis) werden de afgevaardigden naar volgorde beëedigd, en begaven zich naar den schouwburg, waar zij in de zaal der zittingen, welke geheel met mirthen en lauriertakken bedekt was, plaats namen. De weg van de kerk naar den schouwburg was door eenige geregelde en ongeregelde troepen, en een eskadron kavallerie onder bevel van den kommandant der nationale garde, *Nikita Stamatelopulo*, afgezet, en ging door eenen triumfboog, die bij den ingang van den schouwburg was opgerigt. Eene deputatie van 15 leden der vertegenwoordigers vergezelde den president van de kerk naar de vergadering. Zijne Exc. trad, onder behoorlijke plegtigheden en het spelen der militaire muzijk, den schouwburg binnen.

Toen hij in de zaal plaats genomen had, werd de nationale vergadering door hem bij eene aanspraak geopend.

Na het eindigen der rede, werd in de vergaderzaal zoo wel als in den schouwburg driemaal geroepen: *Leve de president van Griekenland.* Dit geroep werd bij het vertrek van den president herhaald, die zich te paard naar zijn huis begaf.»

GEND, den 6den September.

De benoemde bisschoppen van Gend, Luik en Doornik begeven zich, ingevolge eene gedane oproeping, naar Brussel. Men denkt, dat zij binnen kort in dienst zullen treden.

— Volgens eene aanspraak in den *Catholique* aan de ingezetenen van het platte land, zal binnen kort eene ontzettende vraag beslist worden, namelijk of zij al dan niet voor altijd zullen versloken zijn, om hunne kinderen naar de grondbeginselen van onze heilige godsdienst te doen onderwijzen; of zij onder ondragelijke lasten zullen blijven zuchten en in alles door de Hollanders zullen overheerscht worden. Die vraag zal in de Staten-Generaal beslist worden. Middelerwijl worden die ingezetenen verzocht, geld op te brengen, om twee gouden medaljes met de beeltenis van de heeren *de Meulenaere* en *Vilain XIIII* te slaan.

Mengelwerk.

GEDACHTEN OVER DEN OUDEN TYD.

Waarom, heb ik mij zelven meermalen gevraagd, is toch SOCRATES in zulk eene groote achting? Was hij een leeraar van de Godsdienst te *Athene?* Neen. Leide hij misschien een afgezonderd leven, en verwierf hij daardoor bij zijne natie zoo veel eer en roem, dat wij, na meer dan twintig eeuwen, niet dan met diepe hoogachting van hem spreken? En niet alleen wij, Nederlanders, wier verblijf een gering stipje op de wereldkaart beslaat, maar alle beschaafde volken brengen hem grooten lof toe, en plengen hem dankoffers, trots zoo vele jaren, trots zoo vele omwentelingen. Hij leide geen afgezonderd leven. Was hij een groot veroveraar? want dezulken blijven — al is het tot schande — wat zeg ik? al is het tot verderf der menschheid — in aandenken. Ja, hij was een groot veroveraar; doch niet in de gewone opvatting van het woord. Stil was zijn verblijf onder zijne landgenooten. Waar het vaderland hem riep, gehoorzaamde hij welgemoed. Nimmer verzette hij zich tegen het wettig bestuur; maar toonde door woord en daad, dat hij de regering des staats de verschuldigde achting toedroeg. Zoo zeer hij uitblonk in voorbeeldige betrachting van al wat de staat voor nuttig en goed hield; zoo zeer ijverde hij tegen alle bedilzucht van hen, die de inrigtingen van Athene's gebied met zwarte kolen schilderden. Hij bragt menigen fortuinzoeker, die daarom den staat in rep en roer wilde zetten, tot beschamen. Hij doorzag hunne eigenbelang-zieke plannen, gelijk elk nadenkende en verstandige de snoevende en veel geruchtmakende praatjes van kwakzalvers doorziet. Wie zou wel beter in staat geweest zijn dan hij, om wezenlijke gebreken in het bewind op te merken? En echter ontviel hem geene klagt, onder het bestuur van vaderlandsche mannen. Maar toen *Athene*, door inwendige woelingen, het slavenjuk van vreemden, van SPARTA, moest verduren, toen was hij de man, die zijne stad- en landgenooten opbeurde. Toen duizenden de roeden der dwingelanden kusten, en alle hoop op bevrijding verloren, voor eeuwig verloren beschouwden, toen was hij de man, die de dwingelanden braveerde, die hen openlijk, voor het geluk zijner burgeren durfde tegen te spreken, en zich tegen hunne dwingelandij dorst te verzetten. Welk een onderscheid bij hen, die het eigen bestuur in verdenking trachtten te brengen! en den last eens vreemden juks gedwee verdroegen! Hij beleefde de bevrijding zijns vaderlands; maar werd door deszelfs Priesterschaar gehaat. Waarom? De man wilde niet en kon niet alles voor waar houden, wat zij het volk wijs maakten. Hij zag uit hunne handelingen, dat zij ook zondige menschen waren, en — even zoo, en niet zelden nog meer dan andere stervelingen — hunnen aanhang en hunne schatten poogden te vermeerderen, ten koste van het goed en bloed zijner medemenschen. Zij waren dus ook voor grove dwalingen vatbaar; want schatten en grooten aanhang zijn geen bewijs voor iemands deugden of opregte bedoelingen. Wilt gij voorbeelden? MILTIADES, ARISTIDES, SOCRATES en het edelst voorbeeld van alle eeuwen — JEZUS. — Hoe gering, hoe nietsbeduidend was hunne uiterlijke grootheid! maar hoe veel vermogend, en hoe verheven hunne ziel! Poogden deze zich tegen burgerlijke en wettigelijke inrigtingen huns lands te verzetten? Ruiden deze hunne medeburgers op? Neen! zij allen gehoorzaamden de burgerlijke inrigtingen des staats. Zij..... maar ik zou mij bij SOCRATES bepalen.

Waarom toch droeg de priesterschaar hem eenen onverzoenbaren haat toe? Och, de leer hunner dwaalbegrippen, waardoor hunne buurs gevuld en hunne uitspraak als godenleer beschouwd werd, vond geen' ingang meer; zij konden niet meer over de zielen heerschen; — want SOCRATES leerde Athene's jeugd en jongelingschap denken, overwegen, oorzaken en gevolgen opmerken, vergelijken en onderscheiden, en — wat nog het ergste was — hij toonde hier valsche, daar ware einduitkomsten. Dit was den priesterschaar een doorn in het oog. Hunne listen en hun bedrog werden daardoor ontmaskerd. — De vierschaar werd gespannen; de school van SOCRATES, die onder zoo vele, uitmuntende vernuften een' PLATO, een' XENOPHON telde, moet vernietigd; — want hier was alle priesterlijke invloed geweerd, — en SOCRATES zelf, die voortreffelijke leermeester, moet veroordeeld worden. En waar ontbrak het den priesters ooit aan middelen? wanneer zij een oogmerk trachten te bereiken. — SOCRATES leer werd met eenparige stemmen dier priesters zoo verregaande verderfelijk voor den staat verklaard, en als zeden- en godsdienstbedervend voor de jeugd zoo heftig aangeklaagd, dat de leden van staat, die heldere koppen te *Athene*, geen middel vonden, om hem te redden. Men veroordeelde hem den giftbeker te drinken. — Hij stierf; maar zijne deugden hebben hem reeds meer dan twintig eeuwen overleefd; terwijl wij van het geheele priesterdom niets meer weten, dan dat het groote eigenbelangzoekers waren, die, gelijk zoo vele anderen, het licht pogen te verduisteren, de braafste man aan hunne laaghartige wraak opofferen; geheele familien, de stad hunner inwoning, ja het geheele vaderland liever in het verderf storten, dan hunnen invloed verliezen.

Wat zouden wij van u weten, o edele, menschlievende SOCRATES! indien gij uwe school niet buiten allen priesterlijken invloed gehouden had? Dan ware met uwen giftbeker ook zelfs uw aandenken verzwolgen; dan hadden geen PLATO's, geen XENOPHONS op aarde voor de nakomelingschap, voor alle volgende eeuwen, geleefd! dan waren hunne gedachten met de verhevene leer huns grooten meesters, voor altijd een verborgen schat gebleven! Want standvastiger plannen der menschelijke doeleinden bestaan er niet, dan die der priesters aller oude volken, om domheid en harer waardige kinderen — bijgeloof en blind geloof — voort te teelen en alle licht te benevelen, alle verlichting te dempen. — Aan hunne leer twijfelen is zonde; hen wederspreken is hunnen toorn gaande maken, hunnen vloek tot zich trekken; hen tegenwerken is het doodvonnis over zich uitspreken! Zoo was het ten tijde van SOCRATES, zoo was het vóór en nog langen tijd na hem. Het is wonder, dat men juist door deze hunne handelwijze niet begreep, dat zij slechte oogmerken hadden; want ware liefde, ware genegenheid dwingt noch vloekt, maar is zachtmoedig en verschoonend omtrent de gebreken en de gedachten van anderen. Och! waarom leefde SOCRATES niet onder ons! Hoe zou men hem bewonderd en geliefd hebben!

K. 24 Aug. 29. K.

ONTWERP TER OPRIGTING VAN EEN GENOOTSCHAP TOT AANMOEDIGING VAN DE SCHILDER-, TEEKEN- EN GRAVEERKUNST, TE 'S GRAVENHAGE, ONDER DE ZINSPREUK: NEERLANDS ROEM; DOOR *J. IMMERZEEL*, JUNIOR. *Prijs 40 Centen.*

Toen wij dit boekje in handen kregen, was de eerste vraag, die ons voor den geest kwam, deze: *wordt er dan nog niet genoeg gedaan voor het aanmoedigen der schoone kunsten?* Doch eene tweede vraag, die er dadelijk op volgde, was: *kan er te veel voor gedaan worden?* en daarmede achtten wij het overtollig, ja, bespottelijk om ons angstvallig met de beantwoording der eerste vraag bezig te houden. Neen, zeker kan er *niet te veel* voor het aanmoedigen van kunstenaars gedaan worden.

In eene welgeordende maatschappij is iedere tak van nijverheid van belang, en verdient de bescherming en aanmoediging van het gouvernement en van de ingezetenen. Doch het zijn bijzonder de schoone kunsten, die deze dubbele aanspraak mogen maken. De bloei derzelve is een schitterend sieraad en tevens eene goudmijn voor den staat. Sedert drie eeuwen heeft *Nederland* in de beschaafde wereld uitgeblonken door de kunststukken, die in hetzelve door penseel, teekenstift en graveernaald zijn voortgebragt. Reis vrij *Europa* door en trek zelfs zijne grenzen over, — geene kunstverzamelingen van eenige beduidenis zult gij aantreffen, die niet rijkelijk van de voortbrengselen onzer vaderlandsche school voorzien zijn. Onberekenbaar zijn de schatten, die daarvoor ons land zijn ingestroomd, en nog dagelijks door den vreemdeling ons worden aangebragt. Niets natuurlijker dus, dan dat, naar mate de kunsten bloeijender zijn, de kans op vertier te schooner staat, en dat derhalve alle pogingen, die aangewend worden om dien bloei te bevorderen, toejuiching en belangstelling verdienen.

Van dit beginsel uitgaande, moet men reeds zijne goedkeuring aan het voor ons liggend Ontwerp geven, en de vestiging van het bedoeld genootschap als eene wenschelijke zaak beschouwen.

Eene andere vraag is het: of zich daartoe eene voldoende gretigheid onder onze landgenooten zal opdoen? Wij zouden, gelooven wij, neen, indien de deelneming een onvermengd hulpmiddel van kunstliefde wezen moest. En dit schijnt de Ontwerper ook begrepen te hebben, en heeft daarom nog eene andere beweegreden aan zijn loffelijk doel zoeken dienstbaar te maken.

Zie hier met weinige woorden zijn plan: wie lid van het genootschap wil worden, laat zich eenvoudig inschrijven en betaalt daarvoor eens in het jaar, en wel in de maand januarij *f* 10.— Voor die toelage krijgt hij een lot in eene verloting van schilderijen, teekeningen en prenten van thans bloeijende meesters. Deze voorwerpen worden voor het *volle* beloop der contributien op eene jaarlijksche tentoonstelling aangekocht, door zeven directeuren, die de gezamenlijke leden uit hun midden benoemen. Maar nu kan men ook voor twee, of meer porties deelnemen en krijgt dan ook daarvoor twee of meer loten. En, daar er ook teekeningen en prenten zullen worden aangekocht, zal deze loterij vermoedelijk weinige of geene nieten hebben.

Bij de bewustheid, van door deelneming in dit genootschap de kunst te bevorderen, bij de kans op het winnen van een schilderstuk van hoogen prijs, voegt zich nog de vrije toegang tot de tentoonstelling, gedurende twee maanden tijds, dat vooral van een bijzonder belang is voor de ingezetenen van *'s Hage*, waar het genootschap zal opgerigt worden.

Deze plaats komt ons, met den Ontwerper, als het verkieslijkst voor, omdat zij in het hart van het Noordelijk *Nederland* gelegen is, en in de maanden Julij en Augustus, als de Genootschaps Tentoonstellingen plaats zullen hebben, het drukst bezocht wordt door landgenooten en vreemdelingen. Dit punt is van groot aanbelang voor de kunstoefenaren, die hun werk ten verkoop zenden, omdat op deze tentoonstellingen ook door particulieren kunstvoorwerpen kunnen aangekocht worden.

De koninklijke galerij te *'s Gravenhage* lokt bestendig vele liefhebbers derwaarts. Doch de moderne schilderijen die zich daarin bevinden, staan eerlang overgebragt te worden naar het Paviljoen in den *Haarlemmer Hout*. De jaarlijksche Tentoonstelling van het genootschap zal, gedurende de schoonste zomermaanden, dit op handen gemis kunnen vergoeden.

De andere koninklijke residentie-stad *Brussel*, bezit sedert meer dan tien jaren hare *Société Royale pour l'encouragement des Beaux-arts*, die ook kunstvoorwerpen aankoopt en door het lot onder hare leden verdeelt. Onder die leden telt men Z. M., Hunne Koninklijke Hoogheden, verscheiden ministers en administrateuren, den burgemeester van *Brussel* en andere aanzienlijke ingezetenen der stad. Ook te *Antwerpen* bestaat sints eenen geruimen tijd almede een dergelijk genootschap, uit meer dan zeven honderd leden bestaande. Het heeft eene gelijke strekking: het koopt en verloot onderling objecten van kunst. De regering der stad acht deze instelling van zoo groot aanbelang, dat dezelve op dit oogenblik zich bezig houdt, met een lokaal voor dit genootschap in gereedheid te doen brengen, dat aan de stad meer dan twee tonnen gouds kosten zal. De offeranden van dien aard zullen van wegen het stadsbestuur van *'s Gravenhage* niet behoeven gemaakt te worden, daar de auteur van het bovengemeld ontwerp, de heer IMMERZEEL, zich belast met de bezorging van het vereischt lokaal, het plaatsen der voorwerpen, de bediening, de annonces en wat dies meer zij voor zijne *privative* rekening. Er schieten aan hetzelve nogtans altijd min kostbare middelen over om blijk van deszelfs belangstelling te geven, en te zorgen dat een ontwerp, van zoo veel aanbelang voor den *Haag* en de vaderlandsche kunst, zijn beslag bekome.

Wij twijfelen geenszins of onze landgenooten zullen gretig deel nemen in dit ontworpen genootschap. Zij behoeven daartoe slechts, volgens art. 3 van het ontwerp, bij *gefrankeerde brieven*, of *in persoon*, zich aan te melden bij den boek- en kunsthandelaar J. IMMERZEEL, JUNIOR, te *'s Gravenhage*.

Ook vreemdelingen kunnen, even als in loterijen van anderen *aard in dit genootschap* deel nemen.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 6den September 1649 stierf FAMIANUS STRADA, dichter en geschiedschrijver.

Den 6den dito 1667 werd de vrede met *Engeland* afgekondigd.

Den 7den dito 1481 werd *Nieuwenrode* door de Utrechtschen belegerd, ingenomen en verbrand.

Den 7den dito 1483 ging *Utrecht* bij verdrag aan MAXIMILIAAN over.

Den 7den dito 1618 begon Prins MAURITS de regering van *Holland* te veranderen.

Den 8sten dito [illegible]

Den 8sten dito 1533 werd ELIZABETH, Koningin van *Engeland* geboren.

Den 8sten dito 1555 deed FILIPS, zoon van Keizer KAREL V te *Brussel* zijne intrede, werwaarts hij door zijnen vader uit Engeland was ontboden, om de regering der landen, buiten het Keizerrijk, te aanvaarden, welke de Keizer hem eigenwillig afstond.

Heden morgen, ten 7 ure, overleed, tot onze bittere droefheid, onze hartelijk geliefde Dochter DOROTHEA HENRIETTE, in den ouderdom van 23 jaren en vier maanden, aan eene uitteerende ziekte van ruim vier maanden.

J. TROOST.
M. D. TROOST,
Geb. TURR.

ARNHEM, den 3den September 1829.

Familie en Vrienden gelieven deze ook als bijzondere kennisgeving aan te merken.

---

† † † De PLAATSELYKE BESTUREN van *VOORST* en *APELDOORN* zullen op Woensdag den 23sten September 1829, des voormiddags ten 10 ure, aan de *Gietelsche Brouwerij*, onder *Voorst*, aan den minstaannemenden, en onder nadere approbatie van Hun Edel Groot Achtbare Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie *Gelderland*, publiek Aanbesteden, het BOUWEN eener geheel NIEUWE SCHOOL en SCHOOLMEESTERS WONING, met al de daartoe benoodigde MATERIALEN, zullende geplaatst worden bij den *Til*, onder *Beekbergen*, en de aanwijzing van den Grond, op welken het Gebouw moet worden gesticht, geschieden door HENDRIK DE GROOT, wonende aan den *Til*, terwijl de Conditien en Bestek ter Secretarien te *Twello* en te *Apeldoorn* ter lezing zullen liggen.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

AANBESTEDING.

De AGENT van het DOMEIN te *TIEL* zal, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, Donderdag den 17den September 1829, des voormiddags om elf uren, ten Raadhuize der Stad *Tiel*, ten overstaan van het Hoofd van het Plaatselijk Bestuur aldaar, in het openbaar aan de minst aannemenden, bij inschrijving en vervolgens bij opbod aanbesteden, als:

Het REPAREREN der benedenste lange DECLINANTE KRIB, gelegen in de Rivier *de Waal*, aan den Domanialen Rijswaard onder *Ophemert*, Ambte van *Tielerwaard*.

Waarvan de Bestekken en Conditien ter lezing liggen aan het Bureau van den Heer Administrateur der Domeinen in het Eerste Ressort te *Arnhem*, in locaal van het Gouvernement der Provincie *Gelderland*, ter Secretarie van de steden *Tiel*, *Nijmegen*, *Arnhem*, *Zutphen*, van de Gemeente *Ophemert* en ten Kantore van den voornoemden Agent te *Tiel*.

De Agent voornoemd,
J. RAGAY.

---

† † † Men is voornemens, om op Maandag den 28sten September 1829, des avonds ten zes ure, in het Logement *het Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, bij inzet en veertien dagen daarna, zijnde den 12den October, ter zelver uur en plaats, bij toeslag in het openbaar, ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris Mr. GERARD VAN ECK, te veilen en te verkoopen: een kapitaal HUIS en ERVE, staande en gelegen binnen *Arnhem*, in de Koningstraat, wijk F No. 65, tusschen de Huizen en Erven van de Heeren DE RUUK en VAN HUGENPOTH, bestaande uit eene zeer ruime BEHUIZING, OPENE PLAATS, schoonen TUIN, KOETSHUIS en STALLING, alles aan elkander gelegen en van achteren uitkomende op de Beek, alwaar nevens het Koetshuis nog is staande een afzonderlijk verhuurd HUISJE, wijk F No. 216, bij dit erf behoorende, zijnde het kapitale Huis en Erve thans bewoond door den Heer VAN RHEMSDYK, Administrateur der Domeinen in het Eerste Ressort.

Omtrent de Vellings-Conditien kan men, gedurende drie dagen voor den inzet, de nodige lectuur bekomen, ten Kantore van den bovengenoemden Notaris.

---

§ § § De Notaris Mr. *J. BUSGERS* zal den 28sten September en 7den October 1829, des avonds om 6 uren, in het Logement *den Arend*, te *Arnhem*, publiek doen inzetten en verkoopen: Een hecht, sterk en geheel nieuw opgebouwd HUIS met ACHTERHUIS, TUIN en ongeveer 1 Bunder en 13 Roeden LAND, gelegen te *Arnhem*, buiten de Velperpoort, nabij de Steenstraat, achter den Tuin van den Heer Mr. *J. VAN GALEN*, in pacht bij *HENDRIK PIERIK*, te aanvaarden 2 Februarij 1830.

---

† † † De Notaris *A. J. N. GODEFROY*, residerende te *Arnhem*, als daartoe door de Regtbank te *Arnhem* benoemd, zal, namens zijne lastgevers, op Woensdag den 9den September 1829, namiddags ten 6 ure, in *het Zwijnshoofd* te *Arnhem*, bij toeslag verkoopen:

Eene BOERENHOFSTEDE: *Hoedenmakers-Kempke* genaamd, nabij *Arnhem*, aan den Westervoortsche Dijk gelegen, bestaande in: Een ruim HUIS, groote SCHUUR, BERG, HOF, BOOMGAARDJE en BOUWLAND, groot ruim een Bunder, benevens de WILGENBOOMEN, staande op den aanschot in de Broekstraat. Bij inzaat gebragt op *f* 3307.

Mededeeling der verkoopsvoorwaarden is te bekomen ten kantore van genoemden Notaris op de Markt, en bij den heer Mr. [illegible] *OVERVELDT*, Advocaat in de Ketelstraat *Arnhem*.

---

§ § § De Notaris *A. J. N. GODEFROY*, zal op Maandag den 14den September 1829, des voormiddags om 10 ure, aan de Bergstraat te *Arnhem*, Lr. G, No. 54, erfhuis-wijze verkoopen, een zeer net en zindelijken INBOEDEL, bestaande hoofdzakelijk in:

Wel onderhouden MAHONIE THEE- en SPEELTAFELS, CANAPÉ en STOELEN met zwart Trijpen Zittingen, CHIFONNIERE met Marmer Blad, SECRETAIRE, PENANT- en BOEKENKASTJE, Wagenschot LEDIKANTEN en KABINET, SPIEGELS en PLATEN in Lijsten, PENDULE en BLOEMVAZEN, zeer goed gevulde BEDDEN en MATRASSEN, VLOERKLEEDEN, KAGCHELS, KOPER, TIN, AARDEWERK, enz. — Welke Goederen Zaturdag voor den Verkoopdag van des morgens 10 tot 3 ure voor een ieder te zien zijn.

AANZIENLYKE VERPACHTING
VAN
WEIDELAND.

De Hoogwelgeboren Heer BARON VAN LAMSWEERDE, is voornemens, op Dingsdag den 22sten September 1829, des voormiddags om 10 uren, aan het Veerhuis te *Malburgen*, ten overstaan van den Notaris *PILGRIM*, te *Huissen*, publiek aan de meestbiedende, voor den tijd van zes achtereenvolgende jaren, te Verpachten, circa 58 Bunders uitmuntend schoon WEIDELAND, in 12 perceelen, van verschillende grootte, gelegen in den Buitenpolder van *Malburgen*, Gemeente *Huissen*; voorts eene in *Malburgen* gelegene TABAKS-HOFSTEDE. Kunnende men, omtrent het een als ander, nadere informatie bekomen bij den Waardsman *WILLEM REMIE*, te *Malburgen*.

VERKOOPING
VAN EENEN
BOUWHOF.

Onder *Maurik*, Ambte van *Nederbetuwe*.

De Notaris *DIRK DE JONG*, te *Tiel*, zal, namens zijnen Principaal, op Dingsdag den 15den September 1829, op hoogen inzetten en Dingsdag den 22sten derzelfde maand, finaal verkoopen, beide des voormiddags om tien uren, ten huize van *G. D. VAN OMMEREN*, in het *Wapen van Gelderland*, te *Ingen*.

Eenen BOUWHOF, genaamd de *Oude Hofstede*, bestaande in:

Een HUIS, KERNHUIS, HOF, TWEE BERGEN, TWEE SCHUREN, BOOMGAARDEN, BOUW- en WEILANDEN, alle aan en bij elkander gelegen, te zamen groot ongeveer 31 Bunders en 50 Roeden; verpacht in den jare 1825, tot den 1sten Mei 1832, met uitzondering van het Fruitgewas, voor *f* 790:— 's jaars; zullende de Kooper in het genot treden met den 1sten Mei 1830; breeder bij Biljetten gespecificeerd en nadere informatie te bekomen ten Kantore van den voornoemden Notaris, alwaar visie der Veil-Conditie kan worden genomen.

---

§ § § Mr. *J.* DE *ROO*, Notaris te *Tiel*, Provincie *Gelderland*, als daartoe door de Regtbank van Eersten Aanleg aldaar gecommitteerd, zal, ten verzoeke van zijne Principalen, met in achtneming der formaliteiten bij de wet bepaald, op Maandag den 21sten September 1829, in het *Heeren Logement* te *Tiel*, eerst in perceelen en daarna in massa, doen inzetten en veertien dagen daarna, op Maandag den 5den October, in het *Hollandsche Koffijhuis* aldaar, beide des avonds ten 5 ure, finaal verkoopen:

De HEERLYKHEID *Enspijk*, met al de thans daarbij behoorende HEERLYKE REGTEN, mitsgaders het KASTEEL te *Enspijk*, met deszelfs verdere GEBOUWEN, spalierse TUIN, BEPOTINGEN, TIEN [illegible] VISSCHERY in- en het VEER over de Rivier de *Linge* en een dubbeld HEEREN GESTOELTE in de Kerk te *Enspijk*, alsmede eenige BOOMGAARDEN, WEILANDEN, BOUWLANDEN, EENDVOGELEN-KOOI en HOUTGEWAS, te zamen groot ongeveer 43 Bunders.

Die nadere informatien begeeren, adresseren zich aan den voornoemden Notaris DE *ROO* te *Tiel*, bij wien de bewijzen van Eigendom en de memorie van lasten acht dagen voor den inzet ter lezing zullen liggen. Brieven franko.

VOORLOOPIG BERIGT.

In September of October 1829, de juiste dag nader te bepalen, zal publiek worden geveild in perceelen en in massa: De van ouds riddermatige HAVEZATHE *Singraven*, gelegen in de gemeente *Denekamp*, Kanton *Ootmarssum*, Arrondissement *Almelo*, provincie *Overijssel*, bestaande uit een aanzienlijk HEERENHUIS met afzonderlijk BOUWHUIS, KOETSHUIS, STALLING enz., gelegen aan de Vischrijke Rivier de *Dinkel*, ½ uur van het dorp *Denekamp*, 1½ uur van de steden *Ootmarssum*, *Oldenzaal* en *Noordhoorn*, digt bij den grooten straatweg van *Deventer* door *Oldenzaal* en *Denekamp* naar de grenzen loopende; voorts eenen HOF, groot bijna twee Bunders, beplant met vele VRUCHTBOOMEN; een groot STERREBOSCH daarachter; een KOORN-PEL-WATER-MOLEN malende met drie Steenen, en een OLIEMOLEN, beide gedreven wordende door de rivier de *Dinkel*; nog een KOORN-WIND-MOLEN, met MOLENAARSHUIS, in de Buurtschap *Lattrop*, tusschen *Ootmarssum* en *Noordhoorn*; voorts acht groote BOERENPLAATSEN en een aantal losse LANDERYEN, WEIDE en GROENGRINDEN en BOSSCHEN; staande op het een en ander meer dan elf duizend OPGAANDE EIKEN BOOMEN, waarvan velen bouwbaar, benevens eenige duizenden DENNEN en zware BEUKEN; alles zeer aangenaam gelegen en uitmuntend geschikt voor Jagt en Visscherij, laatst bewoond en nagelaten door wijlen den hooggeboren Heer *M. A. LE VASSEUR* DE *COGNY* MARQUIS DE *THOUARS*, in leven Gepensioneerd *Generaal-Majoor*.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den Heer *WUBBEN*, wonende op *Bogelskamp*, ¼ uur van *Singraven*, alsmede bij de Executeuren Testamentair in dezen Boedel den Heer *A. GOOSZEN* te *Ootmarssum* en Mr. *P. A. STEENBERGEN* te *Almelo*.

---

§ § § Mr. *N. G. FRANCKEN*, Notaris te *Elst*, zal op Woensdag den 23sten September 1829, bij inzet, en op den 7den October daaraan, bij toeslag, beide des voormiddags ten tien ure, aan de Herberg *de Praast*, onder *Mijnerswijk*, publiek verkoopen: een gedeelte der ONROERENDE GOEDEREN, nagelaten bij Mejufvrouw *M. RUTGERS*, namelijk:

1°. Een HUIS en ERF, staande in de Sint Jansstraat te *Arnhem*, het *Witte Kruis* genaamd.

2°. Eene WEIDE, in het *Arnhemsche Broek*, groot 1 Bunder en 20 Roeden.

3°. Een stuk BOUWLAND, onder *Driel*, groot 1 Bunder en 70 Roeden. En

4°. Eene WEIDE, onder *Lijndermijnt*, Gemeente *Heteren*, van gelijke grootte; alles breeder bij Biljetten omschreven.

---

§ † † Bij Vonnis der Regtbank van Eersten Aanleg te *Zutphen*, d. d. 25 Augustus 1829, is, op requisitie van *A. ALBERS* en *W. ALBERS*, wonende te *Amsterdam* en te *Zutphen*, aan hunne Zuster *FENNEKEN ALBERS*, zonder beroep, te *Zutphen* wonende, het beheer en bestuur over haar persoon en goederen geïnterdiceerd; terwijl bij vonnis van dien zelfden datum *E. F. PANNEKOEK*, zaakwaarnemer te *Zutphen*, tot provisionele Administrateur aangesteld is.

Hetgeen certificeert,
Mr. J. VAN LÖBENSELS,
Procureur der Requiranten.

---

† † † De Ondergeteekende Directeur van het NEDERLANDSCH, ONDERLING WEDUWENAARS, WEDUWEN- en BEGRAFENISFONDS, ook voor ONGEHUWDE, brengt bij dezen ter kennis der respective Leden, dat hij op heden afstand van dien post gedaan heeft, en zich alzoo van alle betrekking tot het Fonds ontslagen houdt en zulks, uit hoofde dat de Mede-Directeur *JUSTINUS VALK* geweigerd heeft, ten meerdere nutte van het Fonds, door Heeren Commissarissen ontworpen Reglementen goed te keuren en met zijne onderteekening te bekrachtigen, en hij alzoo gemeend heeft liever afstand van zijnen post te moeten doen, dan de belangen van het Fonds tegen te werken.

Amsterdam, den eersten September 1829.

J. SPOHLER.

---

† † † De Ondergeteekende Directeur, door het onverwacht bedanken, zoo van zijne Mede-Directeur, den Heer *SPOHLER*, als van de Heeren Commissarissen, alleen overgebleven in het Bestuur van het NEDERLANDSCH ONDERLING WEDUWENAARS, WEDUWEN- en BEGRAAFENIS-FONDS, ook voor ONGEHUWDEN, acht zich verpligt de Leden te berigten, dat zoo als die Heeren zich, door der weigering van [illegible] kenden om blindelings de door Hun Ed. voorgenomene VERANDERINGEN aan te nemen, hebben gedrongen gezien hun Ontslag te nemen, hij Directeur ingevolge zijnen pligt en naar aanleiding van Artikel 21 en 22 van het Reglement, reeds dadelijk werkzaam is tot het weder aanvullen der geheele Directie, en zich alsdan zal haasten, aan alle de leden den naauwkeurigen staat van het Fonds bloot te leggen en die Voorstellen te doen, welke in het gemeen belang noodig mogten worden geoordeeld; verzoekende mitsdien al de Leden hun oordeel wegens de *Advertentie* van Heeren Commissarissen in de *Courant* van *Heden* op te schorten, tot dat zij van al de omstandigheden behoorlijk zullen zijn onderrigt.

Amsterdam, den 2den September 1829.

J. VALK.

---

† † † Men presenteert TE KOOP 30 stuks zoo goed als nieuwe KAPIPANTEN, zwaar 130 à 156 Streep, wijd nagenoeg zes Nederlandsche Ellen, te bezigtigen en te bevragen op de Laauwriergracht in de gewezene Suiker-Rafinaderij de *Notebaal* te *Amsterdam*.

---

† † † UIT DE HAND TE KOOP of TE HUUR: het door deszelfs uitstekende schoone ligging, uitmuntende Vrucht- en andere Boomgewassen, zeer beroemd LANDGOED de *Witte-Poort* genaamd, gelegen in de nabijheid der Hervormde en Roomsch Katholijke Kerken, onder *Neerbosch*, in het beste gedeelte van het Schependom, ½ uurs van *Nijmegen*, bestaande in een [illegible], aangenaam HEERENHUIS, STALLING voor 4 Paarden, ORANJERIE, TUINMANSWONING, SCHUUR met nog eene PAARDEN- en BEESTENSTAL, voorzien van VARKENSKOT en verdere GEBOUWEN; voorts schaduwrijke WANDELINGEN, BROEIJERY, MOESTUINEN, groote en kleine Vischrijke WYVERS, bij uitstek goede WEILANDEN, KWEEKERY van Boom- en Bloemgewassen, en al wat verder tot een volmaakt Buitenverblijf behoort, groot 8 Bunders.

De noodige informatien zijn deswegens te bekomen bij den Notaris *P. WIEGAND* te *Nijmegen*, door wien ook Toegang-Biljetten, ter opneming, zullen worden afgegeven.

---

† † † TE HUUR of UIT DE HAND TE KOOP, met 1°. November 1829 te aanvaarden: een kapitaal HEERENHUIS, gelegen in het hoogste gedeelte der Stad *Nijmegen*, voorzien van drie groote BENEDEN- en ACHT BOVENKAMERS, groote ZOLDER, KEUKEN, OPENE PLAATS en REGENBAK, twee ruime KELDERS en verdere GEMAKKEN, groote TUIN en KOETSHUIS met STALLING voor drie Paarden en KNECHTSKAMER, met naastgelegen groote REMISE, bestaande in STALLING voor drie Paarden, zestien Melkbeesten en Dorschdeel, groote HOOI- en KOORNZOLDER. Te bevragen bij den Mr. Timmerman *J. OTTEE*, in de Burgstraat te *Nijmegen*.

[illegible] als [illegible] het genoegen aan allen, welke hem met derzelver vertrouwen [illegible] dit zullen schenken, te berigten, dat de *Vertimmering* geëindigd zijnde, alzoo deszelfs WINKEL in bovengenoemde GOEDEREN, in het achterste gedeelte van deszelfs Woning gesloten zal zijn, en op den Nieuwendijk, bij den Dam, No. 255, op Maandag den zevenden September *Geopend* zal wezen, met een voor alle Standen geschikten voorraad van bovengemelde GOEDEREN; welke zoo wel binnen *Amsterdam* als *Buiten* hetzelve in gebruik zijn.

---

§ § § Eene fatsoenlijke, wel opgevoede JUFVROUW of WEDUWE, van 30 à 40 jaren, genegen zijnde om het Bestuur op zich te nemen van een klein Huisgezin, tegen een behoorlijk, of, zoo hare talenten buitengewoon zijn, aanzienlijk salaris; kan zich, onder letter X., met gefrankeerde brieven aanmelden bij den Drukker dezer Courant.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.